

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 1997 M. RUGPJŪČIO 22 D. NUTARIMO NR. 912 „DĖL ŽEMĖS ŪKIO
PASKOLŲ GARANTIJŲ FONDO“ PAKEITIMO (TAP-19-1659)**

2019-10-22 Nr. NV-2956

Vilnius

Projekto rengėjas: Žemės ūkio ministerija.

Projekto tikslas: nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į Valstybės skolos įstatymo pakeitimą, kuriuo sudaryta daugiau galimybių ūkio subjektams pasinaudoti finansinės nuomos (lizingo) bendrovių teikiamomis finansinės nuomos (lizingo) paslaugomis ir į šiuo metu galiojančio Valstybės skolos įstatymo nuostatas, suteikiančias teisę valstybės garantuojamoms institucijoms, t. y. ir UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui (toliau – Bendrovė) teikti garantijas dėl piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojui pagal faktoringo sutartis.

Dabartinė situacija:

Pagal šiuo metu galiojančio nutarimo nuostatas, Bendrovė garantuoja finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms iki 60 proc. neatgautos finansinės nuomos (lizingo) sutartyje nustatytos kainos dalies sumokėjimą už ūkio subjektų perkamą naują (nenaudotą) gamybinę įrangą ir (ar) naujus (nenaudotus) įrenginius. Bendrovės suteiktos garantijos finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms sudaro tik nedidelę dalį visų Bendrovės garantijų lyginant su garantijomis, suteiktomis finansų įstaigoms. Priežastys, kodėl ūkio subjektai nesinaudoja finansinės nuomos (lizingo) paslaugomis, yra finansinės nuomos (lizingo) bendrovių atsisakymas suteikti finansavimą dėl per mažo garantijos dydžio ir garantijos teikimas tik už ūkio subjektų perkamą naują (nenaudotą) gamybinę įrangą ir (ar) naujus (nenaudotus) įrenginius.

Taip pat, viena iš problemų, su kuria susiduria ūkio subjektai, yra lėšų trūkumas apyvartiniam turtui ir (ar) biologiniam turtui įsigyti. Siekdama išsiaiškinti poreikį teikti garantijas dėl piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojui pagal faktoringo sutartis, Bendrovė atliko anketinę finansų įstaigų apklausą. Įvertinus apklausos rezultatus darytina išvada, kad garantijų teikimas dėl piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojui pagal faktoringo sutartis būtų itin aktualus. Be to, šiuo metu galiojančiame Valstybės skolos įstatyme valstybės garantuojamai garantijų institucijai sudaryta galimybė teikti garantijas dėl piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojui pagal faktoringo sutartis.

Be kita ko, pagal šiuo metu galiojančius Bendrovės nuostatus, Bendrovė garantuoja kredito įstaigoms neatgautos kredito dalies grąžinimą už ūkio subjektams teikiamus kreditus, skirtus už paslaugas, nurodytas paslaugų sąrašė (nuostatų priedas), sumokėti. Paslaugų sąrašas neapima visų ūkio subjekto veiklai vystyti reikalingų paslaugų, pvz., vandens nuotekų valymo, technikos (be vairuotojo) nuomos, žemės nuomos, todėl ribojama galimybė skolintis iš finansų įstaigų veiklos vystymui ir (ar) plėtrai.

Galiausiai, žemės ūkio sektorius laikytinas rizikingu sektoriumi dėl nuo ūkio subjektų nepriklausančių nepalankių klimato sąlygų, t. y. šalnų, sausros, liūčių ir kt. Esant nepalankioms klimato sąlygoms, ūkio subjektai labai dažnai dėl derliaus netekčių susiduria su lėšų trūkumu. Pastaruoju metu nuolat Lietuvoje vyrauja nepalankios klimato sąlygos, o finansų įstaigos sudėtingų situacijų metu atsisako suteikti finansavimą ūkio subjektams net ir su Bendrovės garantija.

Atsižvelgiant į šią problematiką, yra keičiamas šis nutarimas, siekiant, kad daugiau ūkio subjektų galėtų naudotis finansinės nuomos (lizingo) paslaugomis ir įsigyti ne tik naują, bet ir naudotą gamybinę įrangą ir (ar) įrenginius, taip pat ūkio subjektams sumažėtų skolinimosi kaštai. Taip pat siekiama sudaryti galimybes gauti finansavimą palankesnėmis sąlygomis. Pakeitus nutarimo projektą, taip pat sumažėtų skolinimosi kaštai (pvz., dėl garantuojamai kredito daliai taikomų mažesnių palūkanų), būtų skatinama verslo plėtra, konkurencingumas. Lengvatinės paskolos būtų teikiamos palankesnėmis, nei esančios rinkoje, sąlygomis.

Projekto esmė: nutarimo projektu siūloma suteikti Bendrovei teisę:

- 1) garantuoti finansinės nuomos (lizingo) bendrovėms iki 80 proc. neatgautos finansinės nuomos (lizingo) sutartyje nustatytos kainos dalies sumokėjimą už ūkio subjektų perkamą ne tik naują, bet ir naudotą gamybinę įrangą ir (ar) įrenginius;
- 2) teikti garantijas dėl piniginio reikalavimo dalinio apmokėjimo finansuotojui pagal faktoringo sutartis;
- 3) garantuoti finansų įstaigoms neatgautos kredito dalies grąžinimą už ūkio subjektams teikiamus kreditus, skirtus už paslaugas, susijusias su ūkio subjektų veikla, sumokėti atsisakant nustatyto paslaugų sąrašo;

- 4) esant poreikiui, teikti lengvatines paskolas ūkio subjektams ir (ar) administruoti lengvatinių paskolų teikimą.

Derinimas: nutarimo projektas be pastabų suderintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Konkurencijos taryba. Į po termino pateiktas Teisingumo ministerijos pastabas ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas bus atsižvelgta teikiant patikslintą nutarimo projektą iki Vyriausybės posėdžio.

Atitiktis Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina nutarimo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė